

Pariska Deklaracija: Opšti poziv za Ulaganje u budućnost obrazovanja

---

Preambula

1. Mi, šefovi država i vlada, ministri i delegati; lideri multilateralnih organizacija, civilnog društva, mladih i predstavnika nastavnika, fondacija i privatnog sektora, sastali smo se 10. novembra 2021. na Globalnom obrazovnom sastanku (2021 GEM). Pozdravljamo snažnu posvećenost svih aktera demonstriranih ovde u Parizu, globalnoj prestonici obrazovanja.
2. Naglašavamo hitnost hvatanja u koštac sa obrazovnom krizom i nejednakostima koje su pogoršane pandemijom COVID-19, koje prete teško stečenom napretku ka Agendi za održivi razvoj 2030 i potiskuju marginalizovane i ranjive grupe i učenike dalje iza sebe, posebno one koji žive u siromaštvu, u udaljenim i ruralnim oblastima, žene i devojke, one koje su pogođene krizama i sukobima, i osobe sa invaliditetom.
3. Iako je pandemija opterećivala svetske ekonomije, zabrinuti smo zbog finansijskog uticaja koji pandemija i dalje ima na finansiranje obrazovanja, posebno u zemljama sa niskim i nižim srednjim prihodima, gde je manje od 1% dodeljeno obrazovanju od podsticajnih paketa u vreme trajanja COVID-19 bolesti.
4. Svesni smo da jednakost, kvalitet i efikasnost nisu konkurentski ciljevi u obrazovanju. Oni se međusobno pojačavaju kada se ulaganja u obrazovne politike zasnivaju na dokazima i uzimaju u obzir sinergije i adekvatne kompromise.
5. Ponavljamo važnost multilateralne saradnje i angažovanja više zainteresovanih strana u zagovaranju obrazovanja kao ključnog odgovora na oporavak od COVID-19, izgradnje otpornih, inkluzivnih, inovativnih i rodno transformativnih obrazovnih sistema i društava. Pozdravljamo i podržavamo tekuću reformu Globalnog mehanizma za saradnju u obrazovanju i novi Upravni odbor visokog nivoa SDG4-Obrazovanje 2030, koji je danas zvanično uspostavljen.
6. Cenimo izveštaj Međunarodne komisije za budućnost obrazovanja, koji poziva vlade, nacionalne aktere i građane širom sveta da sklope novi društveni ugovor za obrazovanje, koji se rukovodi sa sledeća dva temeljna principa:
  - obezbeđivanje prava na kvalitetno celoživotno obrazovanje i
  - jačanje obrazovanja kao javnog i opšteg dobra.

Držimo obećanje: Ulaganje u obrazovanje

7. Obrazovanje je investicija koja zahteva održivo finansiranje. Svesni smo da su domaći resursi – posebno kroz poreske prihode – od suštinskog značaja i da ostaju primarni izvor finansiranja obrazovanja. Nadovezujemo se na prethodne pozive na akciju za davanje prioriteta, zaštitu i povećanje domaćih finansija za obrazovanje, uključujući Kenijatsku deklaraciju šefova država i vlada zemalja partnera u razvoju Globalnog partnerstva za obrazovanje.
8. Pozivamo sve vlade da bez odlaganja ispune obaveze koje su preuzele na Svetskom obrazovnom forumu u Inčeonu 2015. i na Globalnim obrazovnim sastancima 2018. i 2020. godine:
  - izdvajati najmanje 4-6% BDP-a i/ili najmanje 15-20% ukupne javne potrošnje za obrazovanje;
  - posvetiti adekvatan deo nacionalnih podsticajnih paketa obrazovanju, posebno usmerenoj podršci (ponovnom) upisu u škole marginalizovanih učenika, oporavku učenja i socio-emocionalnom blagostanju, kao i razvoju veština za zapošljavanje;
  - povećati obim, predvidljivost i efikasnost međunarodne pomoći obrazovanju :
    - (a) ispunjavanjem standarda od 0,7% donacija od bruto nacionalnog dohotka (BND) donatora za zvaničnu razvojnu pomoć (ODA) zemljama u razvoju;
    - (b) povećanje udela ODA za obrazovanje kao procenta ukupne ODA; i
    - (c) obezbeđivanje da je međunarodna pomoć obrazovanju usklađena sa nacionalnim obrazovnim planovima i u skladu sa principima efektivnosti pomoći.
9. Pozivamo sve vlade da razviju strategije za povećanje resursa za obrazovanje i efikasno koriste ove resurse kako bi se osiguralo inkluzivno i pravično kvalitetno obrazovanje i promovisale mogućnosti doživotnog učenja za sve.

U tom cilju, treba

  - prikupiti više prihoda za povećanje budžeta za obrazovanje, posebno putem mera koje jačaju dizajn i pravičnost poreskog sistema, kao i kroz inovativne mere finansiranja i javno-privatnu saradnju.
  - ulagati u ključne prioritete politike za oporavak i ubrzani napredak ka SDG 4, kao što su inkluzivna i pravična kvalitetna nega i obrazovanje od najranijeg uzrasta, obuka nastavnika i profesionalni razvoj, veštine zapošljivosti mladih i digitalna transformacija obrazovnog sektora.

Put napred

Održaćemo dijalog i obnovljenu saradnju o finansiranju obrazovanja i praćenju napretka ishoda obrazovanja koji je pokrenut danas i pozivamo UNESCO, njegove države članice i sve partnere da sarađuju u istraživanju, analizi politike, zagovaranju, razmeni znanja i razvoju kapaciteta kroz SDG4-Obrazovanje Upravni odbor visokog nivoa 2030 i njegovi alati, uključujući Globalnu obrazovnu opservatoriju.

Dajemo mandat Upravnom odboru na visokom nivou da:

- i) donese odluku u konsultaciji sa svojim biračima o strateškim i tematskim prioritetima za globalnu obrazovnu zajednicu do 2025. na svom godišnjem sastanku 2022,
- ii) odluči o prioritetnim akcijama za popunjavanje praznina u podacima za efikasno praćenje SDG 4 i
- iii) odluči o preporučenim akcijama za povećano, efikasnije i pravičnije finansiranje obrazovanja kako bi se odgovorilo na prioritete i katalitičke akcije i da bi se pratile obaveze iz GEM Pariske deklaracije iz 2021. godine.

Pozivamo lidere svih vlada i partnera da izraze ekspresnu podršku ovoj Pariskoj deklaraciji i obavežemo se da ćemo ulagati u obrazovanje za budućnost čovečanstva i planete.

